Dosarul nr. 2r-520/24 (dosar electronic 2-24010163-02-2r-09022024)
Judecătoria Chișinău, judecător Eduard Galușceac

D E C I Z I E

mun. Chișinău 2 aprilie 2024

Colegiul civil, comercial și
de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău
în componenta:
Președintele ședinței, judecător Ana Panov
Judecătorii Viorica Mihaila şi Vitalie Cotorobai

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de ,,Visom-Cons" S.R.L., împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 25 ianuarie 2024, de restituire a cererii de chemare în judecată înaintată de ,,Visom-Cons" S.R.L. către Stanila Vladimir cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, -

a c o n s t a t a t :

La data de 17 ianuarie 2024 ,,Visom-Cons" S.R.L. s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Stanila Vladimir, solicitând încasarea datoriei în sumă de 28660,50 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 25 ianuarie 2024, a fost restituită cererea de chemare în judecată înaintată de ,,Visom-Cons" S.R.L. către Stanila Vladimir cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, în temeiul art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, pe motiv că reclamantul nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, de restituire a acțiunii, la 30 ianuarie 2024 reclamanta ,,Visom-Cons" S.R.L., reprezentată de administratorul Moșneaga Olesea, a declarat recurs împotriva acesteia, solicitând admiterea recursului și casarea integrală a încheierii atacate, cu restituirea cauzei la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs partea recurentă a indicat, că consideră eronate concluziile primei instanţe, expuse în încheiere, deoarece la pct. 11.2 din Contractul de locaţiune, anexat la cererea de chemare în judecată, este indicat că în cazul neachitării de către locatar în termenul stabilit de Contract a plăţii pentru chirie Locatorul este în drept să se adreseze în judecată cu acţiune către Locatar fără a respecta procedura prealabilă a litigiului.

Suplimentar a relatat, că nu este prevăzută respectarea procedurii prealabilă a litigiului în cazul neachitării în termenul stabilit de Contract a unei sume de bani de

către debitor, respectiv reclamantul nu era obligat să respecte procedura prealabilă a litigiului, din care considerente rezultă că încheierea contestată este ilegală şi neîntemeiată şi face imposibilă desfăşurarea procesului de mai departe, încălcând dreptul reclamantului de acces la justiţie.

La cererea de recurs intimatul Stanila Vladimir, fiind informat despre examinarea recursului, nu a prezentat referință la acesta și nu și-a expus opinia vis-a-vis de problema dedusă judecății.

Studiind recursul declarat şi materialele pricinii, motivele invocate de parte în susținerea acestuia în coroborare cu legislația pertinentă și aplicabilă speței, Colegiul consideră recursul ca fiind întemeiat și care urmează a fi admis, iar pricina remisă pentru reexaminare în prima instanță, din următoarele considerente.

Termenul de declarare a recursului.

Potrivit prevederilor art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile din data comunicării.

După cum a fost indicat anterior, încheierea recurată, a fost emisă la 25 ianuarie 2024, iar recursul a fost depus la data de 30 ianuarie 2024. Corespunzător, Completul judiciar atestă că recursul a fost declarat în termen de 15 zile din data emiterii încheierii atacate.

Cadrul legal pertinent aplicabil raportului juridic litigios.

Conform prevederilor art. 423 alin. (1) Cod de procedură civilă, încheierea dată în primă instanţă poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părţi şi de ceilalţi participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul Cod şi de alte Legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului.

Conform art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, judecătorul restituie cererea de chemare în judecata, dacă reclamantul nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a pricinii pe calea extrajudiciară, prevăzută de lege pentru categoria respectivă de pricini sau de contractul părților.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, Curțile de Apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Conform prevederilor art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului şi a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părţilor.

În corespundere cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Starea de fapt și circumstanțele pricinii. Aprecierea instanței de recurs.

Potrivit materialelor pricinii Colegiul relevă, că la data de 17 ianuarie 2024 „Visom-Cons” S.R.L. s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Stanila Vladimir, solicitând încasarea datoriei în sumă de 28660,50 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 25 ianuarie 2024, a fost restituită cererea de chemare în judecată înaintată de „Visom-Cons” S.R.L. către Stanila Vladimir cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, în temeiul art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, pe motiv că reclamantul nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, de restituire a acțiunii, la 30 ianuarie 2024 reclamanta „Visom-Cons” S.R.L., reprezentată de administratorul Moșneaga Olesea, a declarat recurs împotriva acesteia, solicitând admiterea recursului și casarea integrală a încheierii atacate, cu restituirea cauzei la rejudecare.

Colegiul, analizând materialele pricinii și coroborând starea de fapt constatată cu cadrul legal aplicabil speței concluzionează despre temeinicia recursului și incorectitudinea soluției date de instanța de fond. Or, instanța de recurs ține să specifice, că pentru a restitui cererea de chemare în judecată, pe temeiurile de drept sus-invocate, instanța trebuie să identifice actul normativ sau juridic, care obligă partea care s-a adresat în instanță cu acțiune să respecte și să exercite obligatoriu această cale prealabilă, de soluționare extrajudiciară a litigiului, cum și să stabilească cert că partea reclamantă nu a exercitat și îndeplinit această obligație. În situația în care instanța nu identifică aceste aspecte și nu le indică în actul său judecătoresc, nu este în drept să restituie cererea de chemare în judecată, făcând referire la norma procedurală sus-numită.

Colegiul civil reține că, prima instanță și-a motivat soluția, privind restituirea cererii de chemare în judecată, prin faptul că reclamanta la înaintarea acțiunii nu a prezentat înscrisuri care ar atesta că a fost solicitată în prealabil achitarea benevolă de către pârât a datoriei acumulate în baza contractului de locațiune din 7 decembrie 2021.

Instanța de recurs conchide această concluzie greșită. Or, la pct. 11.2 din contractul de locaţiune din 7 decembrie 2021 este expres prevăzut, că în cazul neachitării de către locatar în termenul stabilit de contract a plăţii pentru chirie Locatorul este în drept să se adreseze în judecată cu acţiune către Locatar fără a respecta procedura prealabilă a litigiului.

În atare circumstanțe, Colegiul conchide că emiterea unei soluții judecătorești, de restituire a cererii de chemare în judecată pe motiv că reclamantul nu a respectat calea extrajudiciară de soluționare a litigiului, în situația în care acesta nu avea o asemenea obligație procedurală, poate fi calificată drept lipsirea arbitrară a dreptului de acces la justiție, garantat de art. 20 Constituția RM și art. 6 CEDO, fapt care nu poate fi acceptat, tolerat sau admis.

Or, principiul preeminenţei dreptului, inserat în preambulul Convenţiei Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în acelaşi timp un important impuls la adoptarea Convenţiei (Golder contra Regatului Unit al Marei Britanii, nr. 4451/70 din 21.02.1975, par. 34, f.d. 30), cât şi parte integrantă a Convenţiei în conformitate cu prevederile art. 31 alin. (2) al Convenţiei de la Viena cu privire la dreptul tratatelor din 23.05.1969, nu poate fi neglijat la soluţionarea pricinilor civile, potrivit prevederilor art. 12 Cod de procedură civilă.

Conform dispoziţiilor art. 1 alin. (3) al Constituţiei RM, în lumina interpretărilor date în jurisprudenţa constantă a Curţii Constituţionale, (Hotărârea Curţii Constituţionale nr. 2 din 19.01.1998), una din caracteristicile constituţionale ale statului de drept o constituie obligaţiunea statului, autorităţilor lui publice, instituţiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuţiilor lor stabilite de Constituţie şi Legi. Instanţa de judecată nu constituie o excepţie în acest sens, având obligația de a respecta prevederile actelor internaționale, ale Constituției și actelor normative interne ale R.Moldova. Respectiv, la adoptarea actelor judecătorești instanțele de judecată urmează să reiasă și să se conducă strict de prevederile legale, iar soluțiile date trebuie să fie conforme acestor prevederi.

Ca consecință, restituirea cererii de chemare în judecată cu încălcarea normelor procedurale aplicabile, situație ce are ca efect neexaminarea pricinii în fond, încalcă drepturile reclamantului/recurent la un proces echitabil, de examinare în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de Lege, fapt care poate avea ca consecință încălcarea art. 6§1 al Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, conform căruia orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de Lege.

Respectiv, deoarece instanța de fond a dispus restituirea cererii de chemare în judecată cu abateri de la cadrul legal pertinent și aplicabil, situația numită servește motiv pentru casarea încheierii primei instanțe, cu remiterea pricinii la rejudecare, la etapa soluționării chestiunii de punere pe rol a cererii de chemare în judecată.

Totodată, deoarece prin Legea taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023 (în vigoare din 01.01.2024) cererea de recurs se impune cu plata taxei de timbru, care nu a fost achitată de recurent, taxă care nu se restituie și nu se compensează, iar la data numirii spre examinare a cererii de recurs instanța nu a soluționat chestiunea respectivă, Colegiul va soluționa momentul numit la emiterea deciziei, prin încasarea din contul recurentului a taxei de timbru în cuantum de 200 MDL la contul Curții de apel Chișinău. Or, potrivit prevederilor art. 98 alin. (4) Cod de procedură civilă, prin hotărâre judecătorească, decizie a instanţei de apel sau decizie a instanţei de recurs se dispune în mod obligatoriu încasarea cheltuielilor suportate de instanţa de judecată.

În final Colegiul concluzionează, că temeiurile de fapt constatate și motivele de drept aplicabile situației impun adoptarea soluției de admitere a cererii de recurs,

aceasta fiind una întemeiată, cu casarea încheierii recurate și remiterea pricinii la rejudecare în prima instanță.

Reieșind din cele indicate și în conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. b) și 428 Cod de procedură civilă Colegiul, -

d e c i d e :

Admite recursul declarat de „Visom-Cons” S.R.L.

Casează încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 25 ianuarie 2024, de restituire a cererii de chemare în judecată înaintată de „Visom-Cons” S.R.L. către Stanila Vladimir cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată și restituie cauza la rejudecare în aceiași instanță - Judecătoria Chișinău /sediul Centru/, în același complet de judecată, la etapa soluționării chestiunii de primire a cererii de chemare în judecată.

Încasează, la contul Curții de Apel Chișinău din contul recurentei „Visom-Cons” S.R.L., taxa de timbru aferentă cererii de recurs declarate, în sumă de 200 (două sute) MDL.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței **Ana Panov**
Judecător

Judecătorii **Viorica Mihaila**

Vitalie Cotorobai